

XR Cleaner NDT

Revisjonsdato: 19.10.2017

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn XR Cleaner NDT
 Utgave nummer 1.0

1.2 Relevante identifiserte
bruksområder for stoffet eller
stoffblandingen og bruk som
frarådes

Anvendelse / bruksområde Til rengjøring av kassetter og fremkallertanker for NDT (Non Destructive Testing) fremkallingsmaskiner for røntgenfilm. Rengjøringsmiddel.
 PC35 - Vaske- og rengjøringsprodukter (inkludert løsemiddelbaserte produkter)

Anvendelser som frarådes Produktet anbefales ikke for privat bruk.

1.3 Opplysning om leverandør av
sikkerhetsdatabladet

Leverandør Holger Hartmann AS
 Berghagan 3
 NO-1405 Langhus
 Norge
 Telefon: +47 23 16 94 60
 www.holgerhartmann.no
 post@holgerhartmann.no

E-post

Ansvarlig Holger Hartmann AS

Utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS

1.4 Nødtelefonnummer **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller
blandingen

Klassifisering i henhold til Eye Dam 1; H318: Alvorlig øyeskade.
 1272/2008EC

2.2 Merkningselementer

Piktogram



Varselord

Fare

Faresetninger

H318 Gir alvorlig øyeskade.

Sikkerhetssetninger

Forebygging P280 Benytt vernehansker/ verneklær/ vernebriller/ ansiktsskjerm.

Tiltak

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen.
 P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Ingredienser på etiketten

Bensensulfonsyre, C10-13-alkylderivater, Tetranatriumetylendiamintetraacetat

2.3 Andre farer

Kjemikaliets kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

SIKKERHETSATABLAD

XR Cleaner NDT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 19.10.2017

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Bensensulfonsyre, C10-13-alkylderivat	Ec/Nlp nr: 270-116-6 Cas nr: 68411-31-4	Skin Irrit 2; H315 Eye Dam 1; H318		< 3
Tetranatriumetylendiamintetraacetat	Reach nr: 01-2119486762-27 Ec/Nlp nr: 200-573-9 Cas nr: 64-02-8 Index nr: 607-428-00-2	Acute Tox 4; H302 Eye Dam 1; H318	9	< 3
Natriumhydroksid	Reach nr: 01-2119457892-27 Ec/Nlp nr: 215-185-5 Cas nr: 1310-73-2 Index nr: 011-002-00-6	Skin Corr 1A; H314	9	< 0,5

Tegnforklaring

Acute Tox 4: Akutt giftighet.
Eye Dam 1: Alvorlig øyeskade.
Skin Irrit 2: Irriterende for huden.
Skin Corr 1A: Etsende for huden.
Forklaring til relevante faresetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.
Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.

Note 9: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier.

Hudkontakt

Skyll grundig med rennende vann. Ta av tilsølt tøy, klokker og liknende. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.

Øyekontakt

Start skylling umiddelbart, ikke utsett start av skylling for å finne en spesifikk skyllevæske. Skyll også grundig under øyelokkene. Fjern eventuelle kontaktlinser. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.) Fortsett kontinuerlig skylling i 30 minutter. Får man produktet i øyene, skyll med mye vann.

Svelging

Gi noe å drikke, for eksempel vann, melk, saft. Ikke fremkall brekninger. Kontakt Giftinformasjonen for vurdering av faren i hvert enkelt tilfelle.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ikke kjent

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved svelging av alkalier i etsende konsentrasjon bør videre oppfølging skje på sykehus snarest.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukkingsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver. Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegnede slukkingsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukningsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.

SIKKERHETS DATABLAD

XR Cleaner NDT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 19.10.2017

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Tømming i avløp utover tiltenkt bruk, frarådes.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Mindre mengder tas opp med absorberende materiale. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 12 for informasjon om økologi. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå innhalering av damper.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Bør oppbevares stående og i originalemballasje.
Spesielle egenskaper og farer	Fare for alvorlig øyeskade.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	Industriell og profesjonell bruk.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Natriumhydroksid	215-185-5	1310-73-2	2				Norsk	T	2017

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier Referanse Norsk: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.
Anmerkning T: Takverdier, en grenseverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et kjemisk stoff i pustesonen som ikke skal overskrides.

Derived no effect level (DNEL)		Tetranatriumetylendiamintetraacetat			
		Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager	-innånding	3 mg/m ³		1.5 mg/m ³	
Forbruker	-innånding	1.2 mg/m ³		600 µg/m ³	
	-oral				25 mg/kg bw/day

Derived no effect level (DNEL)		Natriumhydroksid			
		Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager	-innånding			1 mg/m ³	
Forbruker	-innånding			1 mg/m ³	

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.
Åndedrettsvern	Ved arbeid i trange rom, eller uten tilstrekkelig ventilasjon eller punktavsug anbefales følgende: Hel- eller halvmaske med gass og dampfilter mot uorganiske gasser klasse 1, type B1 med filterfarge grå, i henhold til standard (NS-EN-14387), eller friskluft overtrykksmaske i henhold til standard (NS-EN-137, NS-EN-270). Åndedrettsvern med gassfilter skal benyttes kombinert med gode rutiner for masketilpassning og filterbyte. Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.
Øyevern	Bruk tettsittende og godkjent øyevern. Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.
Håndvern	Beskyttelseshansker av nitril eller neopren med med hansketykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374. Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter.

SIKKERHETS DATABLAD

XR Cleaner NDT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 19.10.2017

	Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter. Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær.
Annen informasjon	Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Fargeløs
Lukt	Ingen merkbar lukt
Luktterskel	Ikke relevant, ingen merkbar lukt.
pH (kons.)	12 - 13
Smeltepunkt/ frysepunkt	300 °C (tetranatriumetylendiamintetraacetat, note B).
Startkokepunkt og kokeområde	100 °C
Flammepunkt	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert brannfarlig.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant på grunn av kjemikaliets form eller tilstand.
Damptrykk	0 Pa ved 25 °C (tetranatriumetylendiamintetraacetat, note B).
Relativ tetthet	1,01 - 1,03
Løselighet i vann	100% (Lett løselig)
Selvantenningsstemperatur	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert brannfarlig.
Nedbrytingstemperatur	100 °C.
Viskositet	20 cSt (12 s DIN4-beger 4 mm ved 20 °C)
Ekspljosjonsegenskaper	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Oksidasjonsegenskaper	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert oksiderende.
9.2 Andre opplysninger	De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 er gjeldende for produktet og ikke enkeltstoffer, med mindre annet er oppgitt. Note B: Informasjonen er hentet fra ECHA 'Brief Profile'

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ikke kjent
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Holdes unna sterkt oksiderende stoffer, sterke syrer og baser for å unngå eksotermiske reaksjoner.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ikke kjent

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Sprut av konsentrat eller oppløsning på øynene kan føre til alvorlig øyeskade.

SIKKERHETS DATABLAD

XR Cleaner NDT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 19.10.2017

Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksicitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Innånding av damp. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Skadelig for vannlevende organismer på grunn av høy pH verdi. Giftig for fisk og plankton.
For ingrediens LC50 Referanse	tetranatriumetylendiamintetraacetat 1550 mg/l (Fisk 96 timer) Batchelder, T.L., H.C. Alexander, and W.M. McCarty 1980. Acute Fish Toxicity of the Versene Family of Chelating Agents. Bull. Environ. Contam. Toxicol. 24(4):543-549
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Ikke lett bionedbrytbar (uorganisk forbindelse).
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikallet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer. Kjemikallet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Forårsaker pH-økning i vannet, noe som kan føre til fiskedød ved utslippstedet. pH > 9 er skadelig for fisk.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL: *07 06 01 vandige vaskevæsker og morluter. EAL: *20 01 29 rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	EAL: 15 02 02 Forurenset filler og lignende. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall. Forurenset emballasje skal behandles som rest-kjemikalier, følg advarslene på faremerking selv etter at emballasjen er tømt. Rester som ikke kan oppbevares for senere bruk eller resirkulering skal leveres til godkjent destruksjonsanlegg. Tom emballasje kan, etter grundig rengjøring, leveres til gjenbruk. Ren/ubrukt emballasje kan leveres til resirkulering/gjenbruk i henhold til lokale forskrifter.
Annen informasjon	For rengjøring av forurenset emballasje anbefales bruk av vann. Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	N/A
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	Ikke kjent
14.4 Emballasjegruppe	Ikke kjent
14.5 Miljøfarer	Ikke kjent
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ikke kjent
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke kjent

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

SIKKERHETS DATABLAD

XR Cleaner NDT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 19.10.2017

**15.1 Særlige bestemmelser/
særskilt lovgivning om sikkerhet,
helse og miljø for stoffet eller
stoffblandingen**

FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).
KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/1221 av 24. juli 2015 (ATP7).
Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.
KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).
Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).
ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2015.
ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.
FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).
FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).
Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.

**15.2 Vurdering av
kjemikaliesikkerhet**

En vurdering av kjemikaliesikkerheten har blitt gjennomført for stoffet eller stoffblandingen.

Annen informasjon

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

**Relevante fare og risiko
setninger for hver ingrediens**

H302 Farlig ved svelging.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.

**Henvisninger til viktig litteratur og
spesielle datakilder**

Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.
PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.
vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).
EAL - Den europeiske avfallslisten.
bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).

Første gang utgitt

19.10.2017

Annen informasjon

Revidert og kvalitetssikret av:
Sensor Chemcontrol AS
Storgata 30
3611 Kongsberg
Norge
Tlf: 32 77 06 60
E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---